

PELHAM
GRENVILLE
WODEHOUSE

BARMY
A SVĚTLA RAMP

**Pelham
Grenville
Wodehouse**

**Barmy
a svěřla
ramp**

VYŠEHRA D

Z ANGLICKÉHO ORIGINÁLU
BARMY IN WONDERLAND
PŘELOŽIL IVAN VÁVRA

Copyright © by the Trustees of the Wodehouse Estate

Translation © Ivan Vávra, 2012
Illustrations © Adolf Born, 2012

ISBN 978-80-7429-288-0

Noční výtržnost v hotelu u jezera

J. G. Anderson zdvihl sluchátko a požádal, aby ho spojili s recepcí.

„Recepce,“ pravila recepce.

„Phipps? Tady Anderson.“

„Ale no ne, ale no ne!“ zahalekala recepce a znělo to jako typický štěkot policejního bladhaunda, když zachytil stopu. „Starý dobrý Anderson! Můj oblíbený, vynikající Anderson! Dobré ráno je vám přáno, drahý J. G. Anderson! Já však nejsem Phipps. Phipps odešel ze svého stanoviště a dává si na hlavu led. Není totiž ve své kůži, zmítán horečkou. Zde je Potter, příteli, Potter, P jako petarda, O jako ozembouch, T jako tatrman, atakdále, Potter.“

„Potter!“ zamručel pan Anderson, jakoby to jméno zasáhlo citlivé místo. Položil sluchátko a sesul se v křesle. Zavřel oči, snad se modlil.

Každoročně se pan J. G. Anderson, majitel hotelu Washington v Bessemeru, stát Ohio, s nástupem letní sezony, květů a všecek, kdy se každý roduvěrný Američan oblékne do rumělkových kalhot a jeho žena si koupí nové jednodílné plavky, odebíral do svého druhého podniku, jménem Lakeside Inn, dost nedávno zakoupeného ve státě Maine, asi pět mil od městečka Skeewassett. Kromě jiných příslušníků hotelového personálu si s sebou tentokrát přivezl i zdvořilého a oblíbeného recepčního, Cyrila Fotheringaye-Phippse, jenž byl znám pod jménem Barmy a jenž se právě vzdálil z recepce, aby si na zmučenou hlavu přiložil led.

Kterýkoli pták, který by se o to jen trochu zajímal, by při přeletu letoviska u jezera měl příležitost se z ptačí perspektivy obdivovat tomu pohledu a řekl by si, že pan Anderson zde prokázal zdravý obchodní úsudek a dobře investoval svoje peníze. „Nahodil svou udičku v dobrém místě a něco tady po něm zůstane,“ řekl by si ten pták, vida rozsáhlé, malebné jezero, které bylo samo o sobě za všechny prachy, a k tomu ještě trávníky, stromoví, květinové záhony a tenisové dvorce, minigolf a letní divadlo, a všude kolem útulné chatky, kam se mohli uchýlit ti, kdo dávali přednost soukromí před družným veselím, jež panovalo v hlavní budově hotelu. Jedna z těchto chatek, jak by si náš pták s politováním jistě všiml, nedávno vyhořela. Ze zčernalých zbytků stěn dosud stoupaly obláčky dýmu.

Slunce svítilo, jezero se lesklo, stromoví šumělo a květiny bujně rozkvétaly, všechny pokoje byly plně obsazené za plné ceny, a tak by se člověk mohl domnívat, že pan Anderson, i když přišel o jednu chatku, bude příznivě naladěn při pomýšlení na všechny laskavosti vlídného osudu, kdyby se nad nimi opravdu zamyslel. Avšak onoho krásného srpnového rána seděl ve své kanceláři zamračeně a bez nálady. I když měl dobrý den, podobal se méně zdařilému výtvoru expressionistického sochaře, a dnešek nebyl jeho dobrý den. Špatně se vyspal a celé dopoledne ho trápily myšlenky na Mervyna Pottera a Cyrila Fotheringaye-Phippse, a kdybyste se snažili rozveselit ho sdělením, že na této planetě je pouze jeden Mervyn Potter a jen jeden Cyril Fotheringay-Phipps, jistě by vám řekl, už to že je přespříliš.

Z neutěšeného rozjímání ho vyrušilo zaklepání, jedno z těch rozjařenějších a hlučnějších, někdo by řekl, že se jednalo spíše o zabušení. Ještě než stačil říct „Dále!“, do místnosti vtrhla postava, při jejímž spatření by sebou znepokojeně trhl, kdyby měl méně čisté svědomí. Zamrkal a podíval se znovu, ale pořád viděl to, co si myslel, že vidí. Návštěvník měl na sobě policejní uniformu se vším všudy, s čepicí, opaskem a pistolí.

Pan Anderson zamrkal a podíval se podruhé. Tvář pod čepicí se vyznačovala jemnými pravidelnými rysy, byla to hubená a chytrá tvář s očima momentálně trochu zarudlýma. Tyto oči očarovaly tolik žen, jako snad žádný jiný pár očí od časů nebožtíka Rodolpha Valentina.

Neboť toto byl Mervyn Potter, světoznámý filmový krasavec, miláček všech, kromě J. G. Andersona. Mervyn Potter dočasně opustil Hollywood, aby se objevil na prknech newyorské Broadwaye, a čas, který mu zbýval do zahájení sezony, se rozhodl strávit v hotelu Lakeside Inn. Zatím zde pobyl asi dva týdny, ale panu Andersonovi se ten pobyt zdál delší. Dospěl k názoru, že ze všech otrapů, kteří jsou vysíláni nevyzpytatelným Osudem, aby stříbrem zdobili skráně hoteliérů, krasavec Potter je ten nejhorší.

Běžná fanynka Mervyna Pottera by v té chvíli jistě měla pěnu u úst a patrně by se zhroutila v mdlobách, nebo by aspoň na něho koukala u vytržení. U pana Andersona vytržení zřejmě chybělo. Jeho postoj byl strohý, až mrazivý.

Řekli jsme, že se pan Anderson v noci předtím nevyspal, což způsobilo, že o třetí hodině ranní se do jeho ložnice dostavil pan Potter ve společnosti Cyrila Fotheringaye-Phippse, který měl sedět v recepci. Oznámili panu Andersonovi, že mu jako skromný projev úcty přinesli dárek. Mluvčím a hlavním ceremoniářem byl Mervyn Potter a dárek mu do ruky vtiskl Cyril Fotheringay-Phipps; byla to velká, slizká, vrtící se žába.

Načež ho opustili; vesele se tomu všemu smáli a vypadali jako párek zlískaných velvyslanců, kteří doručili panovníkovi pověřovací listiny a teď se jdou poohlédnout po nějakém baru, kde by jim ještě nalili, než zavrou.

Jen velmi vzácně najdete zaměstnavatele, který by u svého podřízeného takové počínání schvaloval nebo je i jen toleroval. Cyril byl znamenitý recepční, úslužný a pečlivý a způsobilý, ale ani skutečnost, že strávil dva roky bez nejmenšího prohřešku v jeho službách, nebránila panu Andersonovi ve vymýšlení strašných trestů, které by na něho rád uvalil, kdyby mu v tom nebránily ohledy z oboru trestního práva.

Hoteliér ovšem nemůže pomýšlet na kruté tělesné tresty proti svému hostu, ale mohl mu aspoň uštědřit tvrdě nevlídný pohled, což učinil. Jeho kanceláří jako by zavanul chladný dech Edgara Allana Poea, atmosféra ničivého severáku a prokletí do třetího a čtvrtého pokolení.

„Dobrý den,“ řekl nepřátelsky.

„Dobrý, dobrý, dobrý den, ten ze všech nejlepší,“ pravil Mervyn, posadil se, vzal si z páně Andersonových zásob

cigaretu a z vázy růži, kterou si umístil do knoflíkové dírky. Existoval-li v okruhu padesáti mil okolo hotelu Lakeside Inn někdo rozjásanější než tento uprchlík z Hollywoodu, dalo by velkou práci ho nalézt.

„Jaký to nádherný svět, vidíte? Jeden z nejnádhernějších, co znám. Avšak vy se ptáte, proč jsem za vámi přišel, i když mě jistě rád vidíte. Ale na něco jsem si vzpomněl, když jsme spolu telefonovali... skvělý vynález, ten telefon. Vždycky musím myslet na to, jak dokonalý mozek byl ten Alexander Graham Bell, kdykoli o něm padne zmínka – a díky tomu jsem si vzpomněl, že jsem vám chtěl takovou maličkost. Jisté malé tajemství, a tak jsem hned za vámi přiklusal.“

Pana Andersona se zmocnila znepokojivá představa.

„Vy jste seděl v recepci v tomhle úboru?“

„Seděl, máte pravdu,“ potvrdil mu tu domněnku se slunným úsměvem a vyfoukl slunný kroužek dýmu, „a byl to senzační úspěch. Podpisoval jsem se obdivovatelkám, až jsem z toho dostal písařskou křeč. Tato uniforma je částí mého příběhu. Andersone, člověče nešťastná, já jsem vám připravil zármutek. V noci jsem vyhořel!“

Pan Anderson na něho až dosud zíral s kamennou nevlídností, ale teď se to vystupňovalo a jeho obličej ztvrdl tak, že se podobal čtyřem prezidentům vytesaným do skalní stěny na Mount Rushmore. Vždycky se litoval, když musel být ve společnosti Mervyna Pottera a teď mu to došlo: není rozdíl mezi ním a starozákonním Jobem, který přišel o všechny velbloudy a tělo jeho se pokrylo boláky. Dokonce se mu zdálo, že Job na tom nebyl tak špatně.

„Už jsem slyšel,“ řekl odměřeně.

„Vidím, že před vámi nic nezatajují, co? S každou prkotinou příběhnu za šéfem, vidíte? To je ohromné, ohromné, ten duch důvěry a otevřenosti personálu.“

„Nepochybně jste kouřil v posteli!“

„Lze se tak domnívat, na základě známých faktů,“ souhlasil Mervyn, poopravil si růži v klopě a vzal si další cigaretu z dózy na stole, „a také jsem byl lehce podnapilý. Včera jsem totiž slavil své zasnoubení, a to víte, jak to chodí, když je člověk mladý a bužek lásky se ho zmocní tělem i duší. To potom takový člověk tančí a zpívá a ocitne se ve veselé, společenské

náladě. *Pohár, jaký jen Múzám plní Hypokréné* a oslavuje, až mu lezou oči z uší. Lásko, lásko...“ zasnul se Mervyn Potter. „Znáte něco lepšího, J. G. Andersone? Ale nesmím vás připravovat o čas, jistě se nemůžete dočkat, abych vám řekl vše o tom zhoubném požáru ve své chatě. Jen stručně, bez zbytečných úvodních poznámek a jiných okolků: probudím se z posilujícího spánku a vidím, že všude kolem mne šlehají plameny a že mě z nich táhne onen obdivuhodný Cyril Phipps.“

„Jakže?“ podivil se pan Anderson.

„Patrně zpozoroval, co se děje, z okna svého pokoje a usoudil, že by bylo záhodno nějak zakročit. Tak přispěchal a udělal dobře, neboť jsem měl namále. Když si to teď rekonstruuji, vzpomínám si, jak jsem se probudil do takového jako osvětlení či snad ozáření, zpozoroval jsem semotamo kmitající plamenky, ale zdálo se mi, že se s tím ani nedá nic dělat, takže jsem se schoulil a řekl si, že to zaspím, ale vtom už tam vběhl ten dobrovolný hasič a vytáhl mě z postele, jako když taháte špunt z lahve. Vzpomínám si, že mě to dost naštvalo, protože to nemám rád, když mě někdo budí tak časně, tím se liším od té dívky z básně *‘Májová královna’*, jistě to znáte a často si to recitujete... Ale teď je mi jasné, že to byl velmi včasný a šťastný zákrok.“

„Šťastný?“ řekl pan Anderson.

„Ještě minutu nebo dvě a bylo by po mně!“

„Ano,“ řekl pan Anderson.

Mervyn Potter si vzal další cigaretu.

„Neměl bych se chlubit,“ pokračoval, „ale myslím si, že jsem osvědčil odvalu a rozvahu v obtížné situaci. Někdo jiný by se z toho třeba nedostal tak snadno, kdyby viděl, že může skončit jako opečená klobása nebo podobná potravina, ale já jsem na všechno pamatoval a zachránil jsem několik lahví whisky. Moje ošacení ovšem vzalo zasvě a padlo za oběť rozzuřenému živlu. Když se proti vám všechno spiklo, nemarníte čas sháněním, kde máte ponožky a kalhoty. Já netrvám na nějakých pravidlech společenského pořádku, ale vyvážl jsem v růžovém pyžamu, a proto mě teď vidíte v úboru, který snad pokládáte za žertovnou maškaru, ale je to tak, že jsem se dostal do vašeho letního divadla a ze šatny jsem si tam vypůjčil tenhle kostým.“

Pak jsme se s Phippsem uchýlili do jeho budoáru, abychom to leknutí trochu zapili. Jsou chvíle, kdy to člověk potřebuje. Ale zas na druhou stranu, jsou snad chvíle, kdy to nepotřebuje? Tak to je tak v kostce, co jsem vám chtěl sdělit,“ pravil Melvyn Potter a povstal.

Pan Anderson zavrčel jako divoká šelma. Dokud návštěvník mluvil, seděl mlčky, neboť nebylo snadné ho přerušit. Teď viděl příležitost přispět svou hřivnou.

„Tak proto jste přišel? Doufal jsem, že chcete vysvětlit svoje chování v noci.“

Mervyn Potter sraštil čelo. Bylo vidět, že této poznámce neporozuměl.

„Chování? V noci?“

„Vy jste už zapomněl?“ otázal se pan Anderson a zaskřípěl zuby. „Tak já vám to připomenu. Ve tři hodiny jste vnikli, vy a Phipps, do mého pokoje a přinesli jste mi žábu!“

Mervynův ustaraný výraz pominul.

„Ale ovšem, již si vzpomínám. Drahý příteli, díky netřeba, tu žábu si nechte a učiňte ji svou stálou společnicí. A co myslíte, Phipps teď vypadá dobře, že ano?“

„Jak, prosím?“

„I v noci. Pleť zdravě zarůžovělá. To dělá ten zdravý venkovský vzduch tady v Maine a ovšem i vaše otcovská péče. Udělal jste z něho jiného člověka. Když jsem ho poznal předloni v Londýně, byl to takový trochu zchátralý hubeňour. Dělal jsem tam film a chlapani mi uspořádali večírek v Klubu Trubců a on tomu předsedal. A tak jsme se skamarádili, úplně sbratřili jako Warner Brothers. Roztomilý člověk. Skutečně se jmenuje Fotheringay-Phipps, věděli jste to? S pomlčkou. Jak jste k němu vůbec přišel? To je dálka, z Londýna až do Skeewassettu ve státě Maine.“

Pan Anderson nebyl vůbec nakloněn myšlence rozprávět s Mervynem Potterem o Fotheringay-Phippsovi, posledním člověku, na kterého teď chtěl myslet, a tak odpověděl snad ještě chladněji.

„Jelikož se zdá, že vás to zajímá, a taky se zdá, že zřejmě máte spoustu času na plané klábosení, což není ani trochu můj případ, to musím zdůraznit, a protože... jaksí...“

„Začněte znovu od začátku,“ poradil mu Mervyn Potter.

Pan Anderson počítal do deseti, což mu pro stresové situace poradil doktor, který pečoval o jeho krevní tlak. Zůstat klidný... jen klid, neboť jinak, budete-li se zbytečně rozčilovat, může vás klepnout pepka a natáhnete bačkory, ani se neohlídnete. Doktoři se někdy vyjadřují hodně neurvale.

„Jsou tomu dva roky,“ řekl a vyslovoval to hodně pečlivě, aby to bylo jasné a nic se nemuselo opakovat, „co jsem se seznámil s Phippsovým strýcem, lordem Binghamtonem, jenž je chovatelem siamských koček. Tehdy se v Bessemeru konal sjezd Americké asociace chovatelů siamských koček, a lord Binghamton, který byl náhodou zrovna v New Yorku návštěvou u svého tchána, se rozhodl tam zajet. Bydlel v mém hotelu...“

„Ostatní hotely byly patrně plně obsazené?“ prohodil Mervyn Potter, který si jinak nedovedl vysvětlit takové výstřední chování.

Pan Anderson opět počítal do deseti, pomaleji než předtím.

„Seznámili jsme se a on mi řekl, že má v Anglii synovce, pro něhož shání nějaké užitečné zaměstnání, a přemluvil mě, abych to s ním zkusil v recepci,“ řekl pan Anderson a jeho tvář potemněla při vzpomínce, jak se neopatrně nechal ukecat výmluvným Britem. Stalo se to při výtečné, bohaté večeři, pod jejímž vlivem zjhl a zvláchněl. Mnoho neopatrných skutků vzniká z takových bohatých večeří. Nyní se trápil pomyšlením, jak se to mohlo stát, že se tak poddal a přistoupil na pokušitelův návrh. Ani po hostině u samotného Luculla by tak již podruhé neučinil.

Mervyn Potter přikývl: „Ano, teď chápu. Překvapilo mne, že jsem ho tady našel.“

„Vbrzku ho tady už nenajdete,“ řekl pan Anderson a chopil se sluchátka. „Recepci... Phipps? Anderson. Přijďte sem, teď hned!“

Mervyn Potter nesouhlasně zavrtěl hlavou.

„Co chcete od Phippse? Nic víc vám neřekne, než co už víte ode mne. A kromě toho, on potřebuje klid. Bolí ho hlava.“

„A ještě víc ho rozbolí,“ výhrůžně řekl pan Anderson a zavěsil.

Zdálo se, že filmový krasavec si teď uvědomil, že pan Anderson je nenaladěn.

„Z vašeho chování dovozují, že Phipps je u vás v nemilosti?“

„Nemýlíte se.“

„Jeho noční návštěva vám připadla jako příliš neformální?“

„Máte úplnou pravdu.“

„Snad ho nechcete vyrazit?“

„To udělám!“

Pobaveně se zasmál.

„Výhrůžky na nás, věřte mi, neplatí. Jak vánek jsou, jehož si Phipps nevšímá, neboť je obrněn svou poctivostí. Vyrazit ho chcete? Patrně je již na cestě, aby se vám vysmál, naplije vám do očí a oznámí, že vystupuje ze služby. Stal se boháčem!“

„Cože?“

„Nemýlím-li se, některý z jeho zesnulých dědečků mu zanechal bohatství, miliony, domnívám se. Snadno pak pochopíte, že se v noci mimořádně rozparádil. Doneslo se mu to včera odpoledne. A já jsem se včera stal účastníkem zasnoubení s nepřekonatelně senzační dívkou, což bylo důvodem i pro mne, abych se mimořádně rozparádil. Doufám, že mé vyprávění není pro vás nějak nepřehledné? Všechno je jasné? Máme zde jednak mimořádně rozparáděného Phippse, v důsledku nenadálého dědictví, a na druhé straně pak mne, mimořádně rozparáděného následkem šťastné události ve sféře milostné. Mimořádné rozparádění na obou frontách.“

Kdyby se výše zmíněný pták usadil v té chvíli na okně Andersonovy pracovny, zpozoroval by na tváři hoteliérově nepochybnou změnu k lepšímu, ve chvíli, kdy zaslechl slova „bohatství, miliony“. Přestal se podobat výtvaru expresionistického sochaře, stal se z něho mírnější a laskavější J. G. Anderson.

„To se podívejme! To mě podržte.“ pravil hlasem tokající hrdličky. „Dědil! A hodně?“

„To si ani nedovedete představit, aspoň myslím. Proto se taky rozhodl obdarovat vás tou žábou. ‚Koukej, Pottere,‘ řekl mi, když zapadl do křoví a zase z něho vylezl a měl v ruce skokana zeleného, nebo co to bylo zač, ‚není to fajnová žabka? Tu si nechám, může se hodit.‘ Podivil jsem se a on mi vysvětlil, že žábu naučí několika zábavným kouskům a dostane s ní příležitost v televizním varieté. To jsem mu rozmluvil. ‚Nač je ti cvičená žába,‘ tak jsem se ho zeptal. ‚Jsi boháč, nemáš

to zapotřebí. Rozděl se s bližním, buď štědrý. Nějaký chudák by oblízl všech deset, kdybys ho obdaroval žábou. Rozdávěj ze svého bohatství, Phippsi, nabádal jsem ho a on se chvíli zpěchoval, ale pak pochopil a v té souvislosti padlo vaše jméno. Souhlasil, že vám tu žábu věnuje. Řekl, že jste sice zpropadený ničema, který by v méně tolerantním společenství byl už dávno zprovozen ze světa, zastřelen na úsvitu, tak se vyjádřil, ale že tu žábu potřebujete víc než on. To bylo přece pěkné, ušlechtilé gesto. Nyní vás však musím opustit a zajet si do Skeewassetu a doplnit svou garderobu. Zmínil jsem se,“ pravil Mervyn Potter a vstal z psacího stolu, na kterém celou dobu seděl, „že dnes je neobyčejně nádherné být na světě? Zmínil? Tak to je vše, nemám, co bych k tomu dodal. Mějte se mimořádně, drahý J. G. Andersone!“

Splní se proroctví cikánské věštkyně?

Po odchodu návštěvníka zůstal pan Anderson sedět a přemýšlel. Ačkoli přemýšlel o Cyrilu Fotheringay-Phippsovi, nebyly jeho myšlenky tak mračné a znepokojené jako dříve, kdy se při každém pomyslení na toho mládence cítil, jako by nahlížel do temné jámy, na jejímž dně se hemží jedovaté zmiije. Zabýval se teď totiž lákavou představou, že by se s Cyrilovým přispěním, kdyby ten vykázal potřebnou vstřícnost, mohl zbavit své závislosti na hotelu Washington v městě Bessemer.

Město Bessemer ve státě Ohio není špatné místo, máte-li kladný vztah k městům toho druhu všeobecně, ale tahle města mají tu nešťastnou vlastnost, že v zimě je tam proklatě chladno, a pan Anderson, jak mu přibývala léta a krevní oběh lenivěl, stále častěji pomýšlel na to, jak pěkné by bylo, kdyby mohl žít v nějaké teplejší oblasti. Kdyby se zbavil hotelu Washington a zakoupil si pěkný malý hotýlek na Floridě, mohl by tam přesídlit s prvními sněhovými vločkami. Lakeside Inn v létě a malý hotýlek na Floridě, to by bylo to pravé pro muže, jehož vždy v zimě trápily nepříjemné oznobeniny. A kdo by se lépe hodil k převzetí hotelu Washington, než mladý, ctižádostivý hotelový úředník, který dědictvím nabyl velkého majetku? Dnes dopoledne se pan Anderson zcela shodoval s názorem Mervyna Pottera: tento svět je místem, kde je dobré žít. Jednoduše nádhera! O tom nebylo pochyby a Mervyn Potter v té věci vůbec nepřeháněl.

Pan Anderson upadl do růžového snění a téměř si začal blaženě prozpěvovat, když ho opět vyrušilo zaklepání, tentokrát však tiché a ostýchavé, jako když pes zaškrábe na dveře, vraceje se z nepovolené noční toulky. Vešel Cyril Fotherin-

gay-Phipps, přišoural se s pokleslými koleny, jak bylo jeho zvykem, když předstupoval před velkého náčelníka. I když se na něho sesypalo nepředstavitelné dědictví, J. G. Anderson ho stále naplňoval bezmezným respektem.

Cyril Phipps byl vytáhlý a hubený, což je typ obvyklý mezi členy londýnského Klubu Trubců. Ačkoli trávil už dva roky ve službách pana Andersona, byl dosud řádným členem klubu. Vyznačoval se nezlomně přátelskou povahou a vlasy žlutými jako máslo. Obličej měl pravidelný a upřímný, toho druhu, co probouzí mateřské instinkty u žen, ale u žlučovitých mužů, zejména pak zaměstnavatelů, tomu bývá naopak. Z těch se při pohledu na upřímnou tvář často stávají lidé zarputilí a podráždění. Když právě nebyl v nejlepším stavu duše, J. G. Andersona dokázal pohled na mírnou a oddanou tvář pořádně rozkatit a nikdy neváhal se o tom zmínit.

Když však měl dobrý den, byl ochoten smířit se s faktem, že Cyrilův IQ byl na úrovni duševně méněcenného mlže – přirovnějme ho k mlži, kterého v raném věku upustili na hlavičku – a utěšil se tím, že tento handicap byl do značné míry kompenzován jeho zevnějškem.

Cyrilův zevnějšek byl pozoruhodný, o tom nebylo pochyby, a pokud jde o jeho intelekt, sám by jako první přiznal, že nepatří mezi duševní velikány, u nichž už tvar lebky v týlní oblasti vzduté svědčí o mocném mozku. Někteří z jeho vrstevníků měli takové chytré hlavy a jiní neměli, a on byl jedním z těch, co neměli. V Etonu mu říkali Barmy, „*Moula*“, i v Oxfordu mu tak všichni říkali. A dokonce i mezi Trubci, jejichž průměrný intelekt je výrazně nevysoký, byl známý vždycky jen jako Barmy. Pohlédněte na něho a řeknete si, že jiné jméno by se pro něho nehodilo. Bylo to prostě *mot juste*.

Pan Anderson nebyl zvyklý vykouzlit na tváři radostný, prosluněný úsměv, ale snažil se a skoro se mu to podařilo. Úsměv sice rychle začal pomíjet, jakmile si uvědomil, že se usmívá na člověka, který ho nazval zpropadeným ničemou, ale vzpamatoval se a úsměv znovu zdařile napodobil. Rozhodl se, že musí vyzařovat přívětivost a pohodu, kdyby nevíme.

„Pojďte dál, Phippsi, pojdte dál,“ halekal bodře, „slyšel jsem, že vás prý bolí hlava, to mě mrzí, moc je mi vás líto. Vemte si dnes volno, odpočiňte si. Posadte se tadyhle, Phippsi,

jen si sedněte. Rád bych si s vámi, milý hochu, trochu popovídál.“

Barmy se rád posadil, neboť si řekl, že by ho asi nohy déle neudržely. Na šumivou sprchu přívětivosti nebyl připraven, ten nápor ho prakticky porazil. Když pomyslel na neblahé události poslední noci, očekával, že ho šéf zahrne zlořečením a výčitkami, něco na způsob pokusného výbuchu jaderné zbraně na atolu Bikini, o kterém nedávno někde četl.

Pokuste si to představit. Dva roky strávil v uctivém poddanství, „Ano, pane Andersone,“ „Ovšem, pane Andersone,“ „Absolutně, pane Andersone,“ „Dozajista, pane Andersone“, načež se z toho stavu poslušné korektnosti náhle vymanil a nejenže vyrušil svého pána z nočního odpočinku, ale dokonce mu do ložnice přinesl žábu, aniž by měl jakýkoli důvod se domnívat, že ho tím potěší. „Jak jsi spadl z nebe, třpytivá hvězdo, jitřenky synu,“ tak si myslel, že by ho pan Anderson asi mohl oslovit, kromě dalších ještě káravých výrazů. Místo toho však byl vystaven nečekanému náporu laskavostí, se kterými si nevěděl rady. I člověk odolnější než Cyril Phipps by byl tím oslovením vyveden z míry.

„Cigaretu, milý hochu?“ ptal se pan Anderson po krátké pauze, během které zalitoval, že změněné majetkové poměry jeho zaměstnance mu nedovolují hodit na něho ozdobný kalamář z psacího stolu, aby ho odnaučil přitrouble civět s pokleslou bradou.

„Ale ano, děkuju, jasně, děkuju,“ řekl Barmy a přijal dýmku míru. V jeho nesložité povaze bylo odpovídat na laskavá slova bezelstně a přátelsky. Přestal si popotahovat klubovní trubcovskou kravatu, jak vždy činil, když se ocitl v rozpacích, a rozhodl se rozvázat k družné konverzaci. Poznal, že pan Anderson si ho nepovolal do své pracovny, aby ho mohl rozsápat holýma rukama, nýbrž si řekl, že panu Andersonovi asi bylo smutno a chtěl si s někým pokecat. Ze seznamu možností, které se mu nabízely, byl Phipps snadná volba: „Phipps! Samozřejmě, vždy bystrý a veselý chlapík, zdroj dobré nálady a rozličných zábavných historek – pozvu si Phippse a společně se něčemu zasmějeme. Říkejte si co chcete, starému dobrému Phippsovi se hned tak někdo nevyrovná!“

„Dáte si kapku něčeho?“ pan Anderson nepolevoval v přítivě pohodě.

Barmy se lehce zachvěl.

„Ne, děkuju, strašlivě moc vám děkuju,“ odvětil. Neboť mladík podprůměrného ducha se nemůže oddávat zábavě ve stylu hollywoodských večírků s lidmi jako Mervyn Potter, aniž by druhý den pociťoval následky, a tak pouhá dvě slova „kapku něčeho“ způsobila, že se mu přitížilo. Už sice pominul dojem, že mu někdo vráží rozžhavené hřeby do lebečních kostí, ale jen pomyslit na alkoholické občerstvení dosud naprosto nemohl.

„Tak si tedy řekněme, proč jsme se sešli,“ prohlásil pan Anderson, který neměl rád přílišné okolkování. „Potter mi řekl, že jste přišel k nějakému majetku.“

„Ano, pane.“

„A že je to opravdu hodně velká suma.“

„Ano, pane. Dědeček z matčiny strany. Vzalo ho to minulou středu.“

„Je mi líto.“

„Ano, pane.“

„Jak víte, jsme prach a v prach se obrátíme.“

„Ano, pane.“

„Musíme tam všichni, jak kdosi trefně poznamenal. Váš dědeček byl Američan?“

„Ano, pane. Definitivně Američan. Jmenoval se P. Middlemass Poskitt a nadělal prachy na fazónách, tak se tomu říká, papírové vzory, podle kterých se stříhají látky na šaty. Jak se na tom dají nadělat prachy, to nechápu. Přitom zplodil dvě dcery, Emerald a Ruby. Emerald se pak provdala za strýce Theodora, a to taky nechápu, protože tento strýc je něco jako kousavá želva supí v lidské podobě a v Anglii je známý jako „Postrach východního pomoří“.“

„To je lord Binghampton, můj známý?“

„Přesně. To jsem úplně pozapomněl, že je to váš kámoš. V kruhu důvěrných přátel může být neobyčejně roztomilý chlapík, ale já jsem ho v této podobě nikdy nezažil. Mně se vždycky, už od dětství, jevil jako netvor z hrůzostrašné literatury. Mohl by klidně vystoupit z nějakého románu Edgara Wallace a nikdo by se nad tím nepozastavil.“

„Možná, že je spíš jako pes, který hodně štěká, ale nekouše?“

„I to je možné. Neznám fakta, jež by mne opravňovala k autoritativnímu soudu v té věci, jen mohu potvrdit, že mě nikdy nekouzl. Tu a tam to vypadalo, že k tomu nemá daleko, ale až dosud jsem unikl bez úrazu. Ale já jsem vám vlastně začal něco vypravovat, ne?“

„Řekl jste, že dědeček měl dvě dcery.“

„Ano, ano! Ta druhá, jménem Ruby, se provdala za mého otce a měli pak jednoho syna. Stručně řečeno, to jsem já. Víte, je to zpropadeně zvláštní,“ pokračoval Barmy, kterému se už stačil vrátit dar pošetilé ukecanosti, „nikdy jsem nečekal, že by pro mě mohl něco mít. Neviděli jsme se od mých čtrnácti let, byl jsem trudovitý puberťák v pumpkách, a od té doby se nezdálo, že by věděl, že existuju. Na to bych se mohl vsadit, myslím, že by mi bookmaker nedal lepší naději než třicet k jedné. Tak z toho teprve vidíte, jak jsem na tom byl. Když se nad tím zamyslíte... Nemám pravdu?“

Pan Anderson by se sice rád dostal ke slovu a k vlastnímu předmětu schůzky, ale pomyslně si, že boháčům se musí vyhovět v jejich rozmarech, a tak souhlasil, že má pravdu.

„A ještě jiná prapodivná věc se stala,“ pokračoval Barmy, který už zcela ovládl pole. „Věříte vy na takové ty tento, vědmy?“

„Jak, prosím?“

„Na vědmy a prorokyně, co vám z křišťálové koule vyčtou celou vaši budoucnost.“

„Aha, ne, na čtení z koule nevěřím.“

„Tak to ale děláte obrovskou chybu, prvotřídní a zásadní, neboť ty prorokyně to mají zmáknuté a do posledního detailu vám to přečtou, to vím z osobní zkušenosti. Těsně než jsem odjel z Anglie, mě přinutili jít na dobročinný bazar ve Wimbledonu a tam byl stan, ve kterém byla taková věštkyně, říkala si ‚Cikánská Sibyla‘. Tlačily mě boty, potřeboval jsem si na chvíli sednout, stálo mě to pět šilinků. Jdu dovnitř, ona tam seděla nad křišťálovou koulí a hned shrábla pět šilasů. Usadil jsem se proti ní, nohám se ulevilo, a ona si plivla do dlaní a hned začala věštit. Sledujete, co vám vypravuju?“

Pan Anderson pravil, že sleduje velmi pozorně, a byla to téměř pravda.

„Už se dostávám k jádru příběhu, vydržte. Sibyla chvíli zírala do koule a pak mi řekla, že mám výjimečnou duševní podstatu a senzační osobní šarm, ale většinou to lidi neoceňují na první pohled, neb mám hluboké rezervy a skryté kvality. Pak se dostala na budoucnost, a co řekla, to mi potvrdilo, že jsem si s těmi pěti šilasy přišel na své prachy. Že mám před sebou dlouhou cestu, poznám krásnou dívku, zakusím protivenství od nějakého tmavého cizince, a teď pozor: že obdržím velké bohatství. Takže: cestu jsem udělal, bohatství obdržel, ale co s tou krásnou dívkou? No ne?“

Pan Anderson se přinutil říct „Přesně tak!“, ačkoli ho to stálo velké přemáhání.

„Z tmavého cizince nemám velké obavy, ačkoli tmaví cizinci asi dovedou být nepříjemní, když si to u nich rozházíte, ale s tou krásnou dívkou bych se rozhodně rád seznámil. Sibyla se sice nevyjádřila nijak určitě, ale naznačila dost zřetelně, že ta dívka bude usilovat o bližší seznámení, vrhne se mi do náruče a zvolá ‚Můj hrdino!‘ nebo něco podobného. Kdyby k tomu skutečně mělo dojít, bylo by to úplně v souladu s mými záměry, protože krásné dívky, které se vám vrhají do náruče a volají ‚Můj hrdino!‘, jsou patrně to vůbec nejlepší, co si může člověk přát. Nemám pravdu?“

Pan Anderson, který by jistě zavolal policii, kdyby nějaká krásná dívka projevila úmysl se k němu přiblížit, s ním souhlasil. Když však zpozoroval, že jeho mladý společník se na okamžik zasníl, překonán svými představami, pohotově obrátil konverzaci směrem ke svým obchodním zájmům.

„Povězte mi,“ řekl, „co budete s těmi penězi dělat?“

Barmy se probral ze sna a odstranil ze svého klína krásnou dívku, která mu zamilovaně čechrala čupřinu.

„S těmi penězi? Jo, vy myslíte ty moje peníze? Co s nimi budu dělat... Nad tím jsem se vlastně ještě ani nezamyslel.“

„Já bych věděl,“ poradil mu pan Anderson. „Kupte si hotel! Washington.“

„Washington? Co tím myslíte? Hotel Washington?“ ptal se udiveně. Jeho mysl nebyla ještě dost zotavená.

Na malý okamžik se zdálo, že by pan Anderson mohl vypadnout z trpělivě přívětivé polohy a promluvit o přitroublých omezeních, kteří si snad myslí, že je tady řeč o Washingtonově pomníku, o pablbech, jejichž duševní obzor je vymezen pohledem z žabí perspektivy, a když je řeč o žabách...

Avšak překonal to a opět se usmál, slunným úsměvem doslova probodl obličej svého zaměstnance.

„Tak, hotel Washington. Pracoval jste tam, a dobře proto víte, že je to zlatý důl. Každý se bude divit, že jsem se ho vzdal, ale věc se má tak: chtěl bych žít v zimě na jihu, a proto si chci koupit hotel na Floridě. Buď Palm Beach nebo Miami, co se naskytne. Proto se musím vzdát hotelu Washington a neznám nikoho, komu bych jej předal raději než vám, podnikavému mladému muži, jehož jsem sám zasvětil do hotelnictví. Přirozeně,“ pravil pan Anderson, který viděl, že Barmy dosud není ve formě a kouká jako loutka pouličního břichomluvce, takže bude ještě potřebovat nějaký čas na zotavení, než pochopí aspoň v hrubých rysech, co se od něho čeká, „budete potřebovat čas na rozmyšlenou, teď se nemůžete na místě rozhodnout. Vyspěte se na to, později si o tom ještě pohovoříme.“

O B S A H

1	Noční výtržnost v hotelu u jezera	7
2	Splní se proroctví cikánské věštkyňe?	16
3	Divadlo nebo hotel, to je otázka	23
4	New York, střed všehomíra.	29
5	Filmová hvězda si může vzít psa, kam chce	37
6	Na návštěvě u snoubenky Hermiony	43
7	Těžký život divadelního podnikatele	51
8	Zavolejte Phippse!	59
9	Naše hra není ani příliš intelektuální, ani sprostá pivní zábava.	66
10	Barmy vstupuje do divadelního byznysu	75
11	Počíná se splynutí duší.	79
12	Mervyn Potter se zase opil	89
13	Mervyn Potter horlí proti ženskému pohlaví.	97
14	Schůzka v pokoji 726	103
15	Zázračný zachránce zasahuje	110
16	Barmy se ujímá vedení.	116
17	Znáte tu píseň <i>Nenajdete v světě byznys jako show business?</i>	125
18	Kolosální trhák	139
19	Návštěva snědého cizince	148
20	Co teď? Co teď?	155
21	Bude-li to holčička, bude se jmenovat Fanny.	162

P. G. Wodehouse

Barmy a světla ramp

Z anglického originálu *Barmy In Wonderland* (Coronet 1983) přeložil Ivan Vávra. Překlad citátů z děl W. Shakespeara Jiří Josek. Citát z Ódy na slavíka, J. Keats, překlad Hana Žantovská. Ilustrace Adolf Born. Typografie Vladimír Verner. Vydalo nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o., roku 2012 jako svou 1081. publikaci. Vydání první. AA 8,0. Stran 176. Odpovědná redaktorka Marie Válková. Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s. Doporučená cena 248 Kč

Nakladatelství Vyšehrad, spol. s r. o.
Praha 3, Víta Nejedlého 15
e-mail: info@ivysehrad.cz
www.ivysehrad.cz

ISBN 978-80-7429-288-0